

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

1 Høringssvar fra Norsk studentorganisasjon

2

3 **NOU 2023: 25 Omstilling til lavutslipp - Veivalg**

4 **for klimapolitikken mot 2050**

5

6

7 Klima- og miljødepartementet, 25.01.24

8

9

10 **Kontakt Norsk studentorganisasjon**

11 Jens Bartnes, 982 25 995, internasjonalt@student.no

12 Elida Linnea Slettum, 982 25 994, laringsmiljo@student.no

13 Gisle Fuhr, 917 33 075, gisle@student.no

14

15 Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til forslag om
16 endringer i lov om utdanningsstøtte. NSO representerer over 270 000 studenter ved 34 norske
17 høyere utdanningsinstitusjoner.

18 **Høringens hovedpunkter**

19 NSO deler mange av utvalgets vurderinger, og stiller oss bak utvalgets anbefalinger. Vi er
20 bekymret for konsekvensene hvis vi ikke klarer å omstille samfunnet vårt raskt nok til å nå
21 utslippsmålene våre, og håper at rapporten følges opp med politisk handling så fort som mulig.

22
23
24 I tillegg anbefalingene er det noen tema vi særlig ønsker å løfte:

25 **1. Sats på etter- og videreutdanning!**

26
27
28 Klimautvalgets rapport viser at vi står ovenfor en stor omstilling fram mot 2050, for å klare å kutte
29 utslippene våre tilstrekkelig. Kunnskap og kompetanse vil være viktige faktorer i denne
30 omstillingen, og behovet for ny kunnskap og kompetansepåfyll vil bare bli større. Mer og bedre
31 etter- og videreutdanning innenfor tekniske emner og bærekraft trekkes frem som et stort behov
32 av virksomhetene. NSO mener derfor at det er særlig viktig å følge opp rapportens forslag om at
33 «det gjennom samarbeid og dialog mellom arbeidsgiversiden, arbeidstakersiden,
34 utdanningssektoren og politiske myndigheter tas en strukturert tilnærming til etter- og
35 videreutdanning for å møte lavutslippssamfunnets kompetansebehov.» Vi oppfordrer regjeringen
36 til å tilrettelegge for at universitets- og høyskolesektoren kan etablere og utvikle etter- og
37 videreutdanningstilbud som treffer behovene for teknisk kompetanse.

38 **2. Prioriter forskningsmidler!**

39
40
41 Det er et etablert politisk mål at Norge skal være verdensledende i utviklingen av miljøvennlig
42 energi. For å nå dette målet, må Norge ha en helhetlig klimapolitikk som bygger på forskning og
43 evidens. Utvalget peker på at ressursene våre, inkludert kompetanse, er knappe, og at vi derfor
44 må være bevisste på hvordan vi bruker dem. Likevel mener vi at regjeringen må prioritere
45 forskningen og kunnskapen i tider hvor ressursene er knappe, og prioritere forskningsmidler til

46 prosjekter som bidrar til at Norge og resten av verden når klimamålene. Det må satses på
47 insentiver for forskning på bærekraftig energi over petroleumsforskning.

48 **3. Tilrettelegg for internasjonalt samarbeid!**

49
50
51 Klimautfordringene er globale, og løsningene krever derfor internasjonalt samarbeid. NIFUs
52 rapport "Kompetanse for grønn omstilling" (2023:5) viser at det store behovet for arbeidskraft vil
53 lede til at vi trenger mer kompetanse fra utlandet. Dette innebærer at vi må tilrettelegge for mer
54 internasjonalt samarbeid, også i universitets- og høyskolesektoren. Internasjonalt orienterte
55 utdanningsprogram, gjerne med praksis- eller studieopphold i utlandet, gir studentene verdifullt
56 nettverk, kunnskap og kompetanse, som er nødvendige for å håndtere klimakrisa og andre globale
57 utfordringer.

58
59 En av Norges største fordeler når det kommer til å tiltrekke seg internasjonal kompetanse, var at vi
60 ikke krevde skolepenger for internasjonale studenter. Med innføringen av skolepenger for
61 studenter fra utenfor EU og EØS, har antallet studenter fra utlandet gått drastisk ned – spesielt
62 innenfor tekniske fag. NSO mener at et av de viktigste tiltakene regjeringen kan gjøre for å sikre
63 kompetansen som vi trenger for den grønne omstillingen er å reversere innføringen av
64 skolepenger.